

Monumentnummer*: 516962

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 25 april 2002
Kadaster deel/nr: 82827/86

*Woonplaats**

Rijen

*Gemeente**

Gilze en Rijen

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Hoofdstraat

*Nr**

23

*Toev.**

*Postcode**

5121 JA

*Woonplaats**

Rijen

Situering

Locatie

Hoofdstraat

25

5121 JA

Rijen

*Kadastrale gemeente**

Gilze en Rijen

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

5263

Gilze en Rijen

A

3469

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

Geheel vrijstaand dubbel WOONHUIS, gelegen op de hoek Hoofdstraat/Pastoor Gillisstraat, dat in 1919-1920 als zodanig ontworpen en gebouwd werd in opdracht van de heren Brouwers in vormen van de Interbellum-architectuur. Tegenwoordig dient het ook deels als bedrijfspand en horecabedrijf.

Omschrijving.

De hoofdmassa van het dubbele woonhuis heeft een rechthoekige grondslag met de lengte-as evenwijdig aan de straat, en twee vrijwel haaks daarop geplaatst éénlaags aanbouwen aan de hoeken van de achterzijde. Het geheel symmetrisch opgebouwde pand bestaat uit zes traveeën van elk twee bouwlagen, opgetrokken in machinale baksteen, gemetseld in kruisverband. De hoofdmassa bezit een plat dak met schilden die gedekt zijn met rode shingles. De vensters in de dakschilden zijn latere toevoegingen en vallen buiten de bescherming. Midden op het dak, op de scheiding tussen de beide woonhuizen, bevindt zich een gemetselde gezamenlijke schoorsteen.

De voorgevel aan de zijde van de Hoofdstraat is de meest imposante. Hierin komt de tweedeling van het huis goed tot uiting. Elk van de beide woonhuizen bestaat uit drie gedeelten: aan de buitenzijde een hoekerker met een 3/8ste

sluiting, vervolgens een smalle ingangstravee en naar het midden van het pand toe een travee met afgeknotte topgevel. De hoekerkers en topgevels bezitten elk een samengesteld dak dat wordt bekroond door een piron. Het pand heeft een omlopende en met de gevel mee verspringende, geprofileerde houten gootlijst die rust op klosjes. De beide topgevels zijn elk geornamenteerd met drie ruitvormige blokken siermetselwerk. De geleding in beide topgevels wordt verder versterkt doordat de binnenste gedeelten van het metselwerk iets terugliggend zijn behandeld. De vensters op de begane grond zijn alle recht gesloten, hebben doorlopende hardstenen onderdorpels en worden overtoogd met een strekse boog. Verder hebben de vensters schuiframen met bovenlichten met roedenverdeling en ingebouwde rolluiken. De ingangen liggen iets terug en hebben elk een hardstenen trap, vleugel deur met ijzeren sierraam, een overhangende geprofileerde luifel en een rechthoekig bovenlicht met geometrische roedenverdeling. De erkers hebben op de verdieping een balkonloggia met opengewerkte bakstenen borstwering met hardstenen afdekplaat. Deur en vensters zijn recht gesloten en hebben glas-in-lood in de bovenlichten. De drie verdiepingsvensters in elk van de topgevels zijn langwerpig van vorm en overtoogd met rondbogen. Bovenin elk van de topgevels bevinden zich nog twee kleine vierkante venstertjes. In de voorgevel bevinden zich verder, boven de beide ingangen, twee natuurstenen gevelstenen met als opschrift ANNO MCMXX. Tevens bevindt zich boven elke ingang een ijzeren vlaggestokhouder. Bij de ingang van nummer 23 bevindt zich een terracotta icoontegel met daarop een afbeelding van Maria met kind. Aan de voorzijde van het pand is tussen lage bakstenen staanders met hardstenen afdekplaten een ijzeren sierhekwerk met eenvoudige geometrische motieven aangebracht. De beide zijgevels komen wat materiaalgebruik en detaillering betreft ongeveer overeen met de voorgevel. Alle gevelopeningen zijn recht gesloten. De vensters hebben hardstenen onderdorpels. In de zijgevel aan de Pastoor Gillisstraat zijn onlangs, links van de ingang, twee vensters met raamwerk aangebracht, die, hoewel goed van detaillering, buiten de bescherming vallen.

Dit geldt ook voor de dakvensters en dakkapel.

Vrijwel haaks geplaatst op de hoeken van de achterzijde van de hoofdmassa bevinden zich twee smalle éénlaags aanbouwen onder een plat dak. Deze omsluiten als het ware een binnenplaats die overgaat in de tuin. In de achtergevel van de hoofdmassa aan de tuinzijde bevinden zich onder meer twee grote rondboogvensters met ramen met roedenverdeling. In het interieur van nummer 23 zijn nog diverse elementen bewaard gebleven zoals de houten lambrisering en de trappartij met geornamenteerde leuning en balustrade. Enkele van de plafonds hebben een sobere, strak geometrische, gegroefde decoratie. In het interieur van nummer 25 zijn geen noemenswaardige authentieke elementen bewaard gebleven.

Waardering.

Het pand is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling. Het pand heeft architectuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van het gekoppelde woonhuis en vanwege de toegepaste sobere stijlelementen. Het pand is van belang wegens de architectonische gaafheid van ex- en interieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis